

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto:

Doma 3 K.
 v Ameriko 6 K.

Dobijo se
 Novine, Marijin list i Kalendar Srca Jezusovoga pri
KLEKL JOŽEFI,
 vpok. pleb. v Čerensovcih,
 Csorfföld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomi
 moro pošilati.

za naročnike Marijinoga lista, je Novin cena če
 se jih od štirih več na eden naslov pošila, doma 2 K.
 v Ameriko vsakom na njegov naslov 5 K.
 Cena ednoga falata je doma za naročnike Marijinoga
 lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerev.

**Jezus je obečao: „Grešniki
 v mojem srci smilenja vretino
 i nezmerno morje najdejo.“**

Junija 30-ga, v petek bo god Jezusovoga Srca. Istina, ka Jezus ma vsaki den odprto srce pred grešniki, ali te den posebno. To pa zato, ka si je te den sam zvolo za posvečenje svojega premilostivnoga srca. Zato pa te den, dušice te den prihajajmo z največšim vüpanjom i z najbolje gorečimi molitvami k tomi najsmilenejšemi Srci i je prosimo, naj povrne grešnike. Grehi so krivé vse nesreče na sveti. Vera nas vči, ka ne bi bilo na sveti trpljenja i smrti, če ne bi se bilo grešilo i ravno ta vera nas zagotovi, ka v nebi, kje ne de več greha, ne de tudi več trpljenja i smrti tudi ne. Čem menje bo grehov, tem hitrej se nam Bog smilüje; grehov za tem menje bo, čem več grešnikov se spreobrne. Prosimo zato, drage duše té dén naslanjajoč se na obečanje samo Jezusa, pravoga Boga, prosimo verno, milo, z vüpanjom i dosta, pač celi den za povrnjenje grešnikov Jezusovo smileno srce. Ešče med delom zdihavajmo: „Jezusovo srce smiluj se grešnikom, kak si obečalo.“

Naj de pa naša molitev tem bole stalno zaslüšana, prikapčimo k njej post. Postimo se te den po Jezusovom tanači. Ednok so vučeniki Jezusovi šteli hüdoga düha izgnati z ednoga mladenca. A ne so ga mogli. Na edno reč Jezusovo je pa pobegno z nesrečnoga mladenca. Kda bi se vučeniki nad tem čüdüvali i ga pitali, zakaj so ga oni ne mogli izgnati, njim je odgovoro: „To pokolenje se ne da z ničesom drugim izgnati, kak z postom i molitevov.“ (Marko IX. 28.) Obdržimo, zato verni Slovenci, te den, junija 30-ga post, ne pijmo nikaj zvün vodé i molimo

dosta k Srci Jezusovomi za povrnjenje grešnikov. Žtem več včinimo za mir i blagov domovine, kak če bi celo vojsko premagali.

Bojna.

Lansko leto so toga hajd, posebno meseca maja po celoj državi vrelo molili i prosili Marijino pomoč proti sovražniki, šteri je ešče na naših tleh stao i v rokah meo tudi skoro celo Galicijo i Bukovino. Molili smo i zmagali pa zmagali tak sijajno, da je sveti duška sfalila od čüdivanja nad našimi zmagami. Letos smo molitev opüstili. Mesto njé se je širila hüdobija i nekša gizda. Mislili smo, da smo nepremagljivi. Zdaj se je pa te nekaj zgodilo, kaj nam je oči odprlo i vidimo, ka je ne naša roka, nego božja moč po njej zmagala. Rus nas je začno napadati. I čeravno, kak je grof Tisza, ministerski predsednik izjavo, ruski uspehi neso končna zmaga, nego samo dočasna sreča štera dolpobijemo, zgodilo se je pa vendar to, da je Rus začeo opet napadati Černovice, glavno mesto Bukovine i se vleče v Galiciji tudi dale. notri, mi smo pa mogli prece daleč pobegnoti iz njegovoga. Vse to je, istina, ne ešče veliko delo, nego opomina nas li, naj doprinesemo kaj smo zamüdili: vrelo, gorečo, sküпно molitev. Po vseh slovenskih farah naj se na god Srca Jezusovoga, junija 30-ga sküпно moli v cerkvi za odvrnitev sovražnika z naših pokrajin k Srci Jezusovomi i naj se verno zdrži post, kak je više omenjeno. To bo zamüdo v vno goj reči popravilo. Za ljübi dom včimimo to, dragi Slovenci. Glejmo zdaj poročila z bojišč:

Rusko bojišče. Ruse smo povsod odbili, samo v Galiciji pri Horodenki so malo napredüvali. Odbiti so pri Černovicah v Bukovini, pri Tarnopoli v Ga-

liciji i na severnom kraji našega fronta. Rusi trdijo, da so v tom boji 2476 naših častnikov i do 150 jezer moštva vlovili, zaplenili 163 topov i 266 strojnih pušk i nezračunano dosta strliva pa druge bojne priprave. Ta trditev ne obstane. Naše vojaško poveljništvo spozna toti, ka nazaj se mikajoče čete povržejo strlivo i ljüdi, ali teliko zgübe je blüzi nej. Rusi z s tov hvalov svoj dozday slab položaj ščejo pobolšati pred svetom, kda novo posojilo krvavo potrebüjejo. — Rusko novo poročilo že to naznanja, ka so se naše čete v novih postojankah močno vtrdile, z drugov rečjov to teliko pomeni, ka oni ne morejo naprej. Pred napadanjem je car rusko vojsko blagoslovo i vojakom naložo, ka Lwów (Lemberg) moro zavzeti.

Türsko bojišče. V Mezopotamiji kre reke *Tigris* so türki angleško konjenico premagali i dve ladji potopili. Pri *Eufkrat* reki so pa türski prostovoljci 400 angležov osmrtili. — Pri *Bani* v Perziji so v tridnevnoj bitki Türki Ruse premagali je nazaj porinoli, ravnotak tudi Angleže pri *Korni*, iz med šterih je 180 mrtvi. Z *Kösten* otoka so Türki odegнали sovražnika.

Francozko bojišče. Na belgijskoj fronti pri *Zillebeke*-i so nemci en del na novo zavzetih jarkov zgübili. Pri reki *Maas* od pristave *Thiaumont* na zahod so pa zavzeli francozke postojanke, 793 francozov vlovili i 15 strojnih pušk zaplenili. — Na *Mort Homme*-i so strelni jarki ednok v nemškoj, drugoč pa v francozkoj roki. Ednok nemci, drugoč pa francozi vlovijo ništerno stotino vojakov. Zadnje dneve je veliki bojov ne bilo, bole se je strelba vršila. — Obroč okoli Verduna je vsikdar menjši, zgübe francozov pa neizmerno velike, kak je *Northcliffe* lord sam spoznao.

Na morji. Nemško pomožno ladjo *Hermann* so ruski torpedni rüšilci na

Baltskom morji vužgali. Moštva, da je rešenja ne bilo, je ladjo v zrak püstilo i se podalo. — Nemške trgovinske ladje so lüdi v boji bile z ruskimi vojnimi a srečno so se rešile. „Eden“ angleški rüšilec je v kúp vdaro z drugov ladjov i se potopo. Nekaj moštva je rešenoga.

Talijansko bojišče. V krajini *Ortler* so naše čete zavzele snežnike *Madatsch* i *Tukett*. Obe gore sta više tri jezero metrov visokive. Naši letalci so vno go bomb vrgli na važna i talijanska mesta. Italijani so začeli proti napád, šteri je pa povsod odbit. Naši so ešče pri *Asiago*-i 355 talijanov zgrabili i pet strojnih pušk zaplenili. — Talijani poročajo ka so pri *Monfalcone*-i nekaj naših strelnih jarkov zavzeli, 7 strojnih pušk i strlivo zaplenili pa 488 naših vojakov zgrabili.

Dom i svet.

Naš državni zbor je skleno razprave o pooblaščenji, ka vlada sme dačo nalagati na državljane. Vno go lepih govorov se je glasilo na njem. *Huszár* Karol je želo, naj po boji vsi so ednaki, kak so v boji pri miranji vsiednaki, naime naj dobijo vsi volilno pravico (votum, glas). — Grof *Andrássy* je zahtevao, naj oslobojeno Polsko samostalno postane i se znova ne razdeli. Grof *Tisza* predsednik ministerski je na to izjavo, ka de se na želenje Polakov gledalo. — *Pozsgay* Mikloš je pred domobranskoga ministra vložo tožbo, ka se oproščenje vojakov na polsko delo jako zamüja. Minister je odgovoro, ka proti zamüdnim vojaškom poveljnikom ostro nastopa. Ednoga polkovnika je za toga zroka volo ešče pred vojaški sod dao postaviti. — Pred zbor je vložena pravda, poleg štere se pod dačo vzemejo haski za časa boja dobljeni. Od prvih desetjézér kron haska se plača 500 k. dače, od drugih desetjézér že 1000 k. i tak više.

Grčko. Krao je odredo v celoj državi razorožitev pri celoj vojski. To je vojaki pod orožje pozvani se vsi domo püstijo.

Italija. *Salandra*, talijanski ministerski predsednik je mogo odstopiti. Naše zmage so ga prekopicnole. Njegov naslednik ešče ne določen.

Nizozemsko. Bečke gospe so se z prošnjov obrnole k *Vilmi*, kraljici Hollandije, naj pomaga siromaško bečko dečico, štera ne dobi mleka. Smilena kraljica je več vagonov strjenoga mleka poslala za dar bečkim malim sirotikam.

Amerika. Bivši predsednik združeni h držav, *Roosevelt*, je obetežo. Na novo nešče sprejeti časti predsedništva.

Pismo na bojišča.

Dragi vojaki! Čisti mož i dečki. K vam se obračam z nedopovedljivo žarečimi prošnjami: ostanite čisti, bežite pred nečistostjov vsakov. Pa je večvrstna ta? Telikokrat se nečistost vsele doprinese kelikokrat si što v sebi telovno nasladnost obüdi. *Nečistost* je naime poleg navuka cerkvenoga *neredno poželenje nasladnosti*, to je neredno krvno poželenje. Vse zato, kaj to neredno poželenje v človeki zbüdi, nečistost obrodi. Keliko vrsten je zrok, teliko vrstna je tüdi nečistost doprinešena sama i *vsakša je smrten greh, če jo što sam rad premišljeno včini*. Smrten greh je zato iz toga nasládnoga, nečistoga namena kaj gledati, misliti, želei, čütiti, gučati, poslušati, se tomi smejati, se dotikati, kaj takšega čiteti, popevati, zato neredno piti, pač vsaka reč, štero zato opravlam naj v meni krv zpunta i nasladno čütenje v mojem teli zbüdi. Kaj strašnoga je to! Pa je tak. V ednom hipi na stotine smrtnih grehov se mi lahko z lezé v düši, kak črvov z ružnom blati po nečistosti pa eden zadostüje, naj se večno pogübim. Če bi jaz to pravo, ne bi mi trebelo vervati. Bi mi lahko pravi li: pretirava to reč, ne je tak ostra. Ali da jo sv. pismo potrdi, to je sam Bog, ne morete se opirati njegovej pravici, štera se glasi: »*Nečistniki ne pridejo v nebesa.*« (Gal. V. 9.) I sv. maticerkev je tüdi odvrgla, preknola vtrditev, ka bi slobodno bilo koga küšnoti zavolo telovne nasladnosti, štera iz toga küša v telo pride.

Küšüvanje je tüdi smrten greh, če se godi za volo nečiste poželivosti. Zato nam pravi sv. Pavel apoštol: »*To je vola boža, vaše posvečenje, da se zdržite nečistoga djanja, da vas vsak zna svoje telo ohraniti v svetosti i časti, ne po gnanji poželenja, kak neverniki, šteri Boga ne poznajo*« (I. Thes. 4—5).

Vsako telo je na nasladnost nagnjeno, niedno ne izvzeto. Vsako je düžno zato v sebi zatreti to neredno poželivost. Pravim neredno, ar jé tüdi redno, šteromi v zakoni slobodno i še moro po voli iti stariši, naj se človek narodi poleg božje vole na svet. Ki v zakoni nasladnost išče i ne deco, je zagrešo ravno tak smrtno, kak ki jo zvüna zakona išče.

Neredno telovno meseno poželivost vsi moremo zatreti v sebi, če se ščemo zveličati. Sv. Augustin pravi: »*Spokorite se nečistniki še v življenji. Jaz vam reč božjo morem toti naznaniti, ali vas v hüdobiji vtrjene nečistnike božje sodbe i pogübljenja rešiti ne morem.*« (Sermo 132.)

Gospodarstvo.

Ka nam je včiniti, ka slive ne bodo odpadale?

Šlive so letos v našem kraji páli prav lepo cvele pa nam oblübile obilno sadü. Opažüje se pa, že od tistoga časa, kak so odcvele, ka zavrženi sad jako kaple z drevja; zlasti či se drevo malo strosi, kaple ž njega teliko sadnih zavržkov ali nastavkov, kak či bi dež šo.

Zakaj se to godi? Predlani so bile slive jako pune, pa je drevje v to, ka je razvilo cvet i sad, rabilo jako dosta hranilnih snovi, telko, ka jih ma letos premalo. Za nastavek novoga sadü njemi je še ostalo, več pa nej; gda pa té snovi porabi, pa jih več nega, ka bi se mladi nastavki dale hranili, si drevo samô pomaga, to pa na té način, ka nastavke odpüšča. Mi pravimo, ka slive odpadajo, ne mislimo pa, zakaj odpadajo.

Mi si mislimo vseli samo na bogato trgateg v jesén, na to pa, ka bi drevji poráblene snovi dostavljali, ne mislimo, nego čakamo dve, tri leta, ka nam drevje páli obrodi sad. Mi že trdno verjemo, ka nešterne sadovene vrste, med njimi tüdi slive obrodiyo vseprek samo vsako drugo ali tretje leto, pa ka po prirodnoj postavi to nači ne more biti. Vidimo, ka nam gorice, či je vrejüjemo, obrodiyo vsako leto, pa smo šče zato li nej prišli na miseo, zakaj nam jablan, grüška ali drugo drevje ne bi rodilo vsako leto. Či bi videli, ka je v gornjoj Italiji pomaranžino pa liminino drevje leto za letom puno z rumenim sadom, pa či bi tüdi videli, kak skrbno se tam drevji gnoji pa streže, ali či bi meli priliko viditi, ka je v vrtnariji ravnotisto sadoveno drevo, naj bo že te jablan, grüška ali pa sliva, vsako leto z najlepšim sadom obloženo, potom bi spoznali, ka se tüdi v naših ograda j dá dosegniyo vsako leto trgateg, či se drevji vsako leto zadosta gnoji, pa se ovači tüdi dobro vrejüje.

Ali zdaj že znate, zakaj nam letos slive odpadajo? Gnoja nemajo, z šteroga bi si jemale potrebne hranilne snovi. Zmenkalo njim je pa tüdi bržčas mokroče, gda so odcvele; brezi mokroče najmre ne morejo posrkati dane hrane. Pri nas je bila süšava, gda so odcvele.

Što opazi, ka njemi sadni nastavki odpadajo z drevja, pa žele to preprečiti, on naj začne drevji gnojiti, gda je pa süšava, je pa more zalevati z vodov. Trüd se njemi obilno plača.

Gnoji se pa sadovenomi drevji od sprotoletja pa do meseca augusta. Naj-

bolši guoj za to gnojenje je gnojšnica, štero moremo z vodov malo razredčiti. To gnojšnico potom vlevlino v luknje, štere luknje smo napravili okoli dreva tak daleč vkraj od stebila, kak daleč segajo vejke dreva. Tū se najmre nahaja tisto malo korenjé, štero išče pa vsrkáve hrano. Ne pozabimo pa tudi drevja zalevati z vodov, či je velika sušava.

Što šcé, ka bi njemi sadoveno drevje vsako leto prinašalo sad, naj dela tak.

Glási.

Odlikovanje. *Mujdrica* Janoš, četovodja v 48 pp. je za volo junaštva, štero je kazao na talijanskem bojišči z svojimi Slovenci, odlikovan z srebrnov svetinjav prvoga razreda i imenüvan za stražameštra. — Zvedili smo to tudi, ka je vno go drugih naših Slovincov dobilo odlikovanje na talijanskem bojišči; prosimo imena teh. Zaistino se veselimo tomi odlikovanji naših vojakov. Veselje nam je pa tem vekše, ar k tomi odlikovanji mnogo pripomorejo naše Novine. Glejte, kaj piše *Mujdrica* stražamešter. „*Novine* redno vdáblam. Žmetno čakam na nje. Evangelijom njihov mi da moč, vüpanje, ljübezen, on me podpira od tjedna do tjedna.“ Zaistino veselimo se, ka je naš trüd ne zaman.

Dol z rumovim tejom! Zakaj? Zato ka je v rumi med vsemi drugimi vpijanlivimi pijačami naj več alkohola. Alkohol je pa naš največši sovražnik, kak so nam pisale Novine. Vertinje slovenske, če ščete, ka do vaši težaki močni, vaša deca zdrava in do dugoživela, ka vašim prijatelom, vojakom in drugim kaj dobroga na sto prinesete, ne kühajte teja z rumom: Zato ka alkohol, šteri v rumi, jemle moč in zdravje, hrajša življenje, pa dosta drugoga slaboga dela, ár je veliki čemer.

Vihér je vničo občino. *Usehberek* v Nograd županiji. Viher je tak divjao, ka je več železniških kol prevrgeo, streho postaje odneso i celo ves tak poškodovao, ka je iz med 178 hiš samo 18 ostalo celi, 12 se jih je pa do tla porušilo.

Vstoličenje ali vpelavanje kardinala Skrbenskoga na olomuško nadškofijsko stolico se zvrši julija 2-ga.

Procesijo z svetogorskov Marijov, to je z podobov, štera je vnešena od Sveta Gore pri Gorice, so držali v Ljubljani z velikov slovesnostjov. Vdeležili so se procesije tudi vnogi begunci primorski, ki so z genjenim srcem gledali na svojo Patrono i si obüjali vüpanje, da je pripela nazaj domo.

Pomoč molitvi prosi i srcá smilene bogolübéče dūše, posebno tretjerédnike i rédnice i deco, velki beteznik, vu velkoj dūševnoj i telovnoj stiski, za edno devétdnevnicu na čast Lurdskej materi božoj, naj njemi posluhne prošnje.

Zadela je deca v nos z polenom (prekol) *Tratnjek* Štefana v Bednjah, kda jo je v noči dol z svoje črešnje gono. Šmrklavci so se ešče protili, da njemi hišo vužgejo; naznano je to razvüzdano deco, na štero starišje ne pazi, žandarom.

Slovenci se močno držijo. *Horvat* Štefan pešak 48 pp. z M. Polane i *Roth* Ludvik četovodja 83. pp. iz Sühoga Vreha nam naznanjata, ka Rus nezgovorno močno napada njé, ali izdaj so ešče tam, kje so bili, tak močno se držijo Slovenci. Rusi majo prej nezgovorne zgübe pri napadaj. Zadnji nam tudi to naznanja, ka so pod njegovov rokav stoječi Slovenci vsi ednoglasno skričali kda njim je prečteo iz Novin „Dve tožbi“, ka je to vse sveta istina i se zahvalijo pisateli za ljübeznive, pravico razširjavajoče reči. Ravno to nam piše tudi *Kolarič* Ivan, četovodja pri strojnih puškah.

Slovenskoga dühovnika Antona *Bratina* je zadeo na Primorskem v Št. Petri izstrelek talijanski ravno te, kda je pred cerkevov stao i ljudem pripovedavao, kak moro še te mesec seno pokositi. Poleg njega je še pet drugih morjenih, petnajset jih pa ranjenih.

Velika toča je pobila Dobrovnik i njegovo okoličo pa občino Filovce. V silji je tudi veliki kvar napravila.

Tat vjetnikov. *Huzak* Jožef je v Lenti-bi od ruskih delavcov odneso obleko, obütel i druge podrobnosti. Vojna sodnija v Pozsony-i ga je na dvajseti mesečno vozo obsodila.

Na smrt je obsojen podžupan i tovarnar (fabrikant) *Bertoldi* Franc na Tirolskom, ar se je zagučao, ka ma vüpanje v zmago italijanskoga orožja.

Smileni Rusi. *Kós* Matjaš z Petanec, pioner v 31. dpp. nam piše, ka so oni ednok veliko smilenje dobili od Rusov. Preseliti so mogli strojno puško i njej novo postojanko narediti zato, ka so jo ruske granate jako v cil vzele. I kda so jo selili, njim je edno železo dolspadnolo z njé pa močen ropot napravilo. Na te ropot je prišlo 25 Rusov, da bi njé dolspostrelali. Lehko bi včinioli, ali tak smileni so bili, ka so samo edno bombo vrgli pred njé tak daleč, ka njim je ne mogla škoditi, pa tak strelili proti njim, ka so strele sami radi v drugi kraj puščali, zatem pa se nazaj povrnoli v svoje jarke.

Delavel našl se tudi skrbijo za obstane naših listov. Po Mikša *Moršiči* so nam poslali iz *Kövesgyörüpuszte* 3 K 70 fil. Darovali so sledeči: Mikša *Moršič* 1 K 30 fil., *Moršič* Marija 30 fil., *Moršič* Klara 40 fil., *Gomboc* Alojzi 30 fil., *Récek* Matjaš 50 fil.,

Magyar Andraš 30 fil., *Cvernjek* Jožef 30 fil., *Čontala* Roza 30 fil. — Zaistino dobro znamenje, ka naše ljudstvo spozna dūševno potrebo i jo še iz svojega siromaštva podpira. Lepo znamenje. Hvala dobromi Bogi i hvala tudi slovenskim delavcom na dári.

Pozdrav pošilajo: *Smolko* Martin z Belotince, od 461 zidarske stotnije, nam, svojim domačim dühovnikom, šterim se iz srca zahvali za dühovne dobrote od njihove strani dobljene i ženi pa celoj fari! — *Püčko* Štefan i *Mülič* Janoš z Bratonec, domobranca 20 dpp. vsem očom i materam v imenih pokojnih vojakov i je tolažita z pesmicov; „že mo prišli mi po vas, kda de Jezus zbüdo nas“, i prosita brate i sestre pokojnih, naj se molijo i jočejo za njé, ka, do prišli gor v nebo, kje je za „njé pripravljeno“, — imeni živočih vojakov pa prosita vseh molitvi za njé, ka do mogli priti nazaj v ljübi kraj; — *Žalig* Štefan i njegovi prajdaši, pešaki 48 pp. celoj slovenskoj krajini i njoj mir želejo; — *Balažic* Daniel z G. Bistrice, *Györek* Jožef, *Tratnjek* Štefan, *Horvat* Štefan, *Farkas* Matjaš, pešaki 48. pp. iz Pilzena nam i naznanjajo, ka se veselijo Novinam, je vsi radi četejo, posebno lepe navuke, kaj za največ vredno držijo! — *Brodar* Janoš, *Zamuda* Andraš i *Maqjarič* Balaž od VI. delavskoga oddelka, *Madjimurci*, nam i naznanjajo, da se Movinam radujejo; — vsem čtevcom naših Novin, *Sreš* Martin i *Lüh* Ivan iz 3. strelskoga bataljona, šteriva tudi prosita „Novine“ i pišeta, ka sta že več mesecov ne čüla svojega maternoga jezika, pa sta v takših okolščinaj ka nemoreta k božoj službi idti, ar nega naše katoličanske cerkvi, pa že jako žejata po krščanskem navuki, kak žeden jelen po mrzloj vretini — *Kovač* Jožef, *Draškovič* Jožef, *Sobočan* Štefan domobranci 31. d. pp. nam i pišejo; „mi, ki med telkim dalešnjom sveti živemo že te dugi čas v tom nepoznanom orsagi, spoznamo, ka je jako potreben dober tisk.“

V molitev se preporeča vsem vernim Slovincem, posebno tretjerédnikom *Sobočan* Štefan od Lipe, poddesetnik v 48 pp., ki drugoč ide na bojišče.

Slovo vzemem od moje drage matere, štera z menom vred nikaj nej dobroga mela na tom sveti, zdaj pa, gda že nama skoro nikaj nej falilo, se moreva ločiti; duže va mogla terpeti. Iz srca vás prosim, — lejko se več nigdar ne bodeva več vidila, — odpustite mi, či sam vas gda kaj razžalo. Bodite na dale tak skrbna i delavna mati zamé.

Z Bogom ljublena žena; lepo te prosim od püsti mi vse, či sam ti gda kaj božnoga včino. Trpi ljublena žena v imeni Jezusovom, prosi od bl. Dev. Marije pomoč, ona de se molila pri sv. Sini za naj.

Z Bogom drobna dečica, vodila de vas nebeska Mati, samo njo prosite, i pod njeni plašč se skrivajte.

Z Bogom sestra i svak, prijatelje i neprijatelje cela fara jelenska; odpustimo vse eden ovomi, Bog nam tudi odpüsti; idem pred ruske granate, i šrapnele. V vašo molitev se preporeča *Domiter* Mihal z Krašič.

* * *

— Mi podpisani slovenski vojaki slovo vzememo od lübe, lepe slovenske krajine, fare črensovske, vseh dühovnikov, starišov, bratov, sester, rodbine, poznancov i vseh Slovincov. Ponizno vas prosimo, dragi dühovniki, molite Boga za nas, ka pridemo drugikrat tudi srečno

nazaj v svoj rojstni kraj, kak smo prvokrat prišli. Sprosite nam, lübi Slovenci, pomoč od Bl. Device Marije, ka srečno zmagamo i se povrnemo nazaj v svoj kraj, darüjte v te namen za nas sv. obhajilo, šteroga smo ne mogoči bili prijeti, čeravno smo se spovedali. To nas najbole teži, ka brez Jezusovoga tela idemo na bojišče. O nadomestite vi, ki nas ljubite, te našo za mtdo. *Balažic Daniel z G. Bistrice, Gjorek Jožef z D. Bistrice, Barát Ferenc z Hotize, Kodba Ferenc z Razkriža, Kocet Jožef z Gor. Bistrice.*

Vojno posojilo v Türišči. V Türišči so na štrto vojno posojilo 114 jezer koron podpisali, iz te svote 40 jezer na pošti.

Na podporo Marijinoga Lista i Novin so darüvali sledeči: Balažic Bara z Gumilic 1 k., Rankovec: Hauko Kata 2 k., Majcan Treza 2., Geder Ana z Tišine 2 k., Forjan Stefan topničar 4 k., Forjan Ana z Lipovec 2 k., Gomboc Jožef i pajdaši, domobranci 31 dpp. 19 k., Rogač Ferenc, stražamešter 83 pp. 3 k., Lang Jožef četovodja 3 k., Bojnc Martin, topničar 5 k., Franko Ferenc pešak 83. pp. 6 k., g. Zorko Edmund, kadet narednik 4 k., Veršec Klara z Grabovice 1 k., vlč. Hauko Jožef, kaplan, z Črenovec 2 k., Žalig Janoš, domobranec 3 dpp. 2 k., Novak Stefan vojni delavec 1 k., Jančarič Jožef ulanar 2 k., Plej Jožefa dovica z Črenovec 1 k., Žalig Stefan, pešak 48. pp. 2 k., Gregorinčič Ferenc pešak 48 pp. 3 k., Edšidť Jožef z Gederovec 6 k., Mekiš Janoš, topničar 4 k. 60 fil., Ružič Ferenc, domobranec 31 dpp. 2 k., Kúplen Jürij, pešak 95 pp. 1 k. 50 f., Jerič Ivan, trenski vojak 4 k., Maček Ivan od Sv. Jürja 2 k., Marič Ana 2 k., Pozvek Ana z Stradena 5 k., Lebar Stefan 1 k., Erjavec Ferdinand 1 k. 60 fil., Zver Andraš 1 k., Horvat Ferenc 1 k., Žizek Sandor 1 k., Režonja Mihal 1 k., Balažic Ferenc 1 k., Kavaš Ludovik 40 fil., domobranci 20 dpp., Lazar Mikloš z Tropovec 4 k., Kralj Ana z Brezovec 2 k., N. N. z Gomilic 20 fil., Zelko Ferenc, dom. 31 dpp. 6 k., Brodar Janoš i pajdaši, vojni delavci 6 k., preč. g. Rožman Jožef, kurat z Gradca 1 k., Flisar Vince, pionier 83. pp. z Tešanovec 5 k., tišinski farniki 46 k. 16 fil., Moršič Mikša i njegovi delavci 3 k. 70 fil., naročniki z Gederovec 10 k., Domiter Mihal z Krašič 2 k., Gašpar Janoš z Skofje Loke 3 k. — Bog lepo plati! (Dale.)

Serča. Snajžna je lahko vsaka ženska v družbenom i družinskem življenji po Fellerovoj „Elsa“ pomádi, štera lize i kožo čuva. Odstráni šplinte, lise, krpe, nesnago mozol čičke, kožo omehči, ozdravi. Vnogo jezér gospin jo z uspehom rabi. Ne rabimo pa škodlive reči, nego naročimo si pravo „Elsa“ pomado kožo občuvajočo, štere en teglček pridjani stane 2 kor.; 2 teglčka franko 5 kor. Ravnotak je jako dobro Fellerovo borax žajfa (80 fil.) i Fellerova mlečna žajfa (1 kor.) Naročuje se samo pri Feller V. Eugen lekarniki, Stubica, Centrale br. 146; (Horvatka).

Pošta.

Maček Jožef Koprivnik. Sin se išče gor. Potrpíte. *Bojna pošta* za zasebne zavitke (pake) se je stavila na: 27 35 38 40 42 44 47 63 66 68 70 71 72 75 84 87 92 104 110 126 132 136 139 162 169 173 189 206 351 351-II 351-III 352 353 i 507-o šterila. *H. J. P.* Naznanite g. plebanoši tiste sebeštjanske pesmarice, štere so se na risalske svetke celo noč teple okoli. Oni je že na red pobe-rejo. Prle pa stalno trebe pozvediti, če je istina. Vsakomi guči naime ne trebe vervati.

Iz pisem naših vojakov.

Čas njim kratijo Novine i je na batrivnost včijo. V Na ruskom bojišči ednom velikom logi v jarkaj stanüjemo. Sem redno dobimo Novine. Če ne bi teh slovenskih Novin bilo, ne vem, z čem bi si čas kratili v tom tužnom kraji, kje ne drugo čüti kak grlemje topov i klepetanje strojnih pa peških pušk. Té Novine nas, slovenske dečke bñdijo, ka batrivno stojimo proti neprijatelji, šteri nikdar ne de mogo vtrgnoti v našo zemlo, dokeč de se ednomi slovenskomi dečki srce gibalo. (Bačič Gerenc, čatovodja 18. dom. pp.)

* * *

Ne ostavi slovenskoga tiska. „Leto dni je minola, ka sem te ostavo fara tñrjanska i niednok še ne pozdravo. Navek naté mistim, morebit me nñti poznala ne boš, če pridem vté domo. Svoje ljubljene domače i vse farnike srčno pozdravim pa lepo oprosim, naj naj molijo zamé i vse vojake k škap. D. Mariji, ka hitrej nastane blaženi mir. — Novine sem redno dobivao v Esztergom, zdaj sem premeščen v edno kolavrusko vés, kje pazim 23 rusov Prosim vas pošlite za menov Novine, toga lepoga slovenskoga tiska ne zapüstim. (Hozjan Štefan z Malepolane, zapovednik 508-ga delavskoga oddelka.)

Najnovejšo.

Immelmann imenitni nemški zrakoplarar je s svojim zrakoplavom dolispadno i mro.

Nova talijanska vlada je imenüvana. Ministerski predsednik je *Boselli*.

100 litrov domače pijače Elpis!

vkrepčevalne, téčne in žejo gaséce si more vsaki sam napraviti za male stroške. V zalogi so: ananas, jaboka, grenadina, maline, muškatelka, meta, pomeranče, strašnica in višnja. Neuspeh izkljüčen. Ta domača pijača se pije poleti mrzlo pozimi pa vroče namesto ruma. Snovi z natenčnim navodilom stanejo K 4.40 poštnine prosto proti povzetji. Na 5 takših deležev se doda ena porcija brezplačno. Za kmetijstva, vekša hišna gospodarstva, delavnice, tovarne i. t. d. je to sredstvo velikanske vrednosti, ker se delavci s tov pijačov okrepečajo ne da bi bili pijani ali pa da bi zgñbili na delavskoj zmožnosti

Janez Grolich, drogerija „pri angelju“ Brno šte 85 Moravsko. En karton za poskušnjo 10 litrov stane 70 fil., šteri se lahko pošljejo v štemplnah. Takši kartoni se dobijo za poskušnjo tüdi po vekših drogerijah.

Što si kürečih očih ne odpravi, si zmanträ hoje z bolečinami si oslabi celo teló.

Odpravljanje kürečih očih brez bolečine

je prava dobrotá zavsakoga, ki trpi od njih. Ne moremo zadosta naglašüvati, kak nevarno je rezanje kürečih očih. Nož zna, ne da bi v pamet vzeli, globlje v meso priti, nogo je pa vedno izpostävljena prahu i nesnagi, kaj v ram pride i vnogo smrtnoga krvnoga ostrupenja je nastanolo tak že. Küreče oči brez noža gotovo lahko i hitro moremo odpraviti z Fellerovim „Elsa“ flajštrom za turiste (flajšter za küreče oči cena 1 kor. v škatlah 2 kor.) ali z Fellerovim „Elsa“ tinkturov za turiste (— tekoca tinktura za küreče oči, cena 2 kor.) — Vnogo jezer turistov, žandárov, pismonoscev, vojakov, gospodarov i gospin šteri premálo obütel nosijo i ki so je dozdañ rabili preporaca to slredstvo, štero hitro i stalno odpravi küreče oči. Dokeč največ sredstva za odpravljanje kürečih očih (rezanje tüdi itd.) samo gornji de kürečih oka odstrani koren pa notri neha, zavolo česa oko znova zrasté tečas više imenüvana Fellerovo sredstva z kornom vred odpravijo küreče oko. Oboje sredstvo kak i prah proti znojenjú tela i nog (cena 1 kor.) se neposredno da naročiti pri:

Feller V. Eugen

lekarniki

STUBICA, Centrale 146. (Zagr. žup.)

Zapoved pazljivosti

je, da pri küpili Fellerovoga „Elsa-Fluida“ pazimo na ime Feller i „znamek“ „Elsa“, ar je vnogo malovrednoga ponarejenja. Neščemo zdaj tü reklama delati tomi zanesljivömi domačemi vrastvi. Če bi med našimi četevci ga što še ne poznao, lahko pozvedi od svojega zdravnika kak dobra reč je

proti prehlanjenji,

najbole če gut i grlo trpita zavolo mokrote vremena, 12 malih, ali 6 dupliških ali 2 specialniva glažka franko 6 kor., 24 malih ali 12 dupliških ali 4 specialni glažki franko 10 K 60 fil. v jedino pravoj kakovosti pri Feller V. Eugeni lekarnari, Stubica, Centrale 146 (Zagr. žup.) Felerove ték davajoče, odvajajoče Rebarbara „Elsa“ pirule (6 škatlic franko 4 kor. 40 fil.) se dajo po znamki „Elsa“ spoznati.